

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Brigity Chrástilové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **G. B.**, zastoupeného Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2004, č. j. OAM - 2879/VL - 10 - 08 - 2004, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 6. 2007, č. j. 60 Az 30/2007 - 51,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Stěžovatel podal dne 21. 10. 2004 žalobu proti v záhlaví blíže uvedenému rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2004, jímž byla jeho žádost o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zamítnuta jako zjevně nedůvodná.

V žalobě uvedl, že s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí a napadá jej ve výroku o posouzení žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné. Domnívá se, že žalovaný porušil zákon č. 71/1967 Sb., správní řád, konkrétně § 3 odst. 3 a 4, dále § 32 odst. 1, § 46, § 47 odst. 1 a § 12 zákona o azylu. Pokud jde o důkazy, odkázal na své výpovědi v průběhu správního řízení a na obsah správního spisu.

Krajský soud věcně přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a rozsudkem ze dne 16. 8. 2005, č. j. 60 Az 192/2004 - 17, žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodnou zamítl. Proti tomuto rozhodnutí krajského soudu stěžovatel podal kasační stížnost, o níž dne 28. 2. 2007 rozhodl Nejvyšší správní soud (č. j. 6 Azs 33/2006 - 41) a rozsudek krajského soudu zrušil. V odůvodnění Nejvyšší správní soud uvedl, že krajský soud věcně přezkoumal obecně koncipovanou žalobu, v níž scházel řádný žalobní bod, ač byl povinen postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s., a stěžovatele vyzvat k odstranění vad podání, uvést, jakým způsobem mají být vady odstraněny, a poučit jej, jaké bude mít jeho případná nečinnost procesní následky.

Krajský soud vyzval stěžovatele usnesením ze dne 21. 5. 2007, č. j. 60 Az 30/2007 - 47, k odstranění vad podání podle § 35 odst. 5 s. ř. s. ve lhůtě sedmi dnů od doručení rozhodnutí,

poučil jej podle § 71 o náležitostech žaloby s tím, že v žalobě citovaná ustanovení správního řádu lze porušit mnoha způsoby a stěžovatel je povinen doplnit, v čem konkrétně ve vztahu k jeho osobě a azylovému řízení, porušení citovaných zákonných ustanovení spatřuje. Rovněž soud stěžovatele poučil o možných následcích neodstranění vad jeho podání. Krajský soud usnesení ze dne 21. 5. 2007 doručoval stěžovateli na adresu B. - Ž., S. 882/27, přičemž zásilka byla dne 30. 5. 2007 uložena, jelikož stěžovatel nebyl zastižen. Dne 18. 6. 2007 byla zásilka vrácena krajskému soudu s poznámkou, že nebyla v úložní lhůtě vyzvednuta. Vzhledem k tomu, že nastala fikce náhradního doručení a stěžovatel na výzvu soudu nereagoval, soud dospěl k závěru, že se jedná o vadu podání pro kterou nelze v řízení pokračovat, a proto dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. stěžovatelovu žalobu rozhodnutím ze dne 20. 6. 2007, č. j. 60 Az 30/2007 - 54, odmítl.

Jelikož se krajskému soudu nepodařilo stěžovateli rozhodnutí o odmítnutí žaloby na výše uvedenou adresu doručit, obrátil se s žádostí o prověření pobytu stěžovatele na Policii České republiky, Odbor pátrání a kontroly pobytu cizinecké a pohraniční policie Praha, která soudu sdělila, že poslední evidovanou adresou pobytu stěžovatele je B. - Ž., S. 27/882. Následně se krajský soud obrátil s žádostí o prověření pobytu na Oddělení cizinecké policie Brno-venkov a obdržel zprávu z místního šetření, jež policie provedla na adrese S. 882/27 dne 18. 9. 2007, že stěžovatel na této adrese již pět měsíců nebydlí. Majitelka domu, paní R. V., uvedla, že skutečně uvedeného cizince již od dubna 2007 nebytovává. Stěžovatel v telefonním hovoru policistům sdělil, že nemá peníze na to, aby mohl někde bydlet, a proto přebývá u kamarádů na různých adresách.

Dne 27. 9. 2007 se stěžovatel osobně dostavil ke Krajskému soudu v Ostravě a vyzvedl si rozhodnutí ze dne 20. 6. 2007, č. j. 60 Az 30/2007 - 51.

Stěžovatel napadl i toto rozhodnutí krajského soudu kasační stížností, jelikož se domnívá, že je nezákonné. Především namítá, že žaloba, jíž se domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného, má náležitosti podání podle § 37 odst. 3 s. ř. s., jakož i náležitosti žaloby podle § 71 odst. 1 písm. a) - f) s. ř. s. Tvrdí, že ve své žalobě označil rozhodnutí, které napadá a vyslovil s ním zřetelný nesouhlas, rovněž se vyjádřil k důvodům, pro které se domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného. Pokud se týká otázky, z jakých skutkových důvodů považuje stěžovatel napadené rozhodnutí za nezákonné, odkazuje na svoji žádost o udělení azylu a na spisový materiál, jež je součástí správního spisu. Stěžovatel dále namítá, že pokud soud dospěl k závěru, že jeho podání vykazuje vady, měl jej podle § 37 odst. 5 s. ř. s. vyzvat k odstranění vad podání a stanovit k tomu lhůtu. Stěžovatel však tvrdí, že mu žádná výzva doručena nebyla a nebylo mu doručeno ani oznámení o uložení zásilky. Vzhledem k výše uvedenému navrhuje, aby Nejvyšší správní soud usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 6. 2007 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 s. ř. s.). Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že v ní stěžovatel uplatňuje důvody ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného

ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

- 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
- 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
- 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

- a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.
- b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

K uplatněným kasačním námitkám ve vztahu k náležitostem stěžovatelova podání ze dne 20. 10. 2004 Nejvyšší správní soud pouze konstatuje, že se touto otázkou v předcházejícím řízení (rozsudek ze dne 28. 2. 2007, č. j. 6 Azs 33/2006 - 44) již zabýval, jasně a dostatečně zřetelně vyjádřil svůj právní názor, přičemž vzhledem k absenci řádného žalobního bodu v uvedeném stěžovatelově podání uložil krajskému soudu, aby postupem dle § 37 odst. 5 s. ř. s. tuto vadu napravil. Krajský soud se v dalším řízení řídil podle § 110 odst. 3 s. ř. s. právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí a stěžovatele řádně vyzval k odstranění vad podání podle § 37 odst. 5 s. ř. s, současně jej poučil o možných procesních následcích jeho případné nečinnosti. Tato stěžovatelova námitka je proto dle § 104 odst. 3 s. ř. s. nepřijatelná.

Co se týče námitky spočívající v nedoručení výzvy k odstranění vad, jakož i oznámení o uložení zásilky, Nejvyšší správní soud nejprve uvádí následující obecné poznámky. Jelikož soudní řád správní neobsahuje komplexní úpravu doručování, je na posuzovaný případ třeba využít odkazu na přiměřené použití zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, dle jehož § 50c odst. 4 pak platí, že nebude-li uložená písemnost vyzvednuta do tří dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty ze den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Adresu, na níž bylo stěžovateli doručováno, tj. B. - Ž., S. 887/27, je přitom nutno považovat za místo, kde se v době doručování stěžovatel zdržoval i přesto, že soud v rámci prověřování místa jeho pobytu zjistil, že se na uvedené adrese již od dubna 2007 nezdržoval. Tato skutečnost ovšem účinky náhradního doručení nevylučuje, jak stěžovatel v kasační stížnosti namítá. V daném případě je totiž nutno vycházet z určitých specifik řízení o udělení azylu, která

se projevují především ve zvýšené snaze o rychlost a efektivnost řízení (srov. též § 56 odst. 2 s. ř. s.), přičemž důvodem těchto zvláštností je pochopitelná snaha o účinnou a okamžitou ochranu cizinců, kteří důvodně tvrdí, že jsou pronásledováni za uplatňování svých základních práv a svobod ve smyslu čl. 43 Listiny základních práv a svobod, blíže provedeného v ustanovení § 12 zákona o azylu. Aby však mohly být tyto procesní principy naplněny, je nezbytná náležitá součinnost žadatele o azyl. Proto také zákon o azylu např. stanoví povinnost hlášení místa pobytu žadatele o azyl (§ 77 a násl. zákona o azylu), a to tak, aby byla zajištěna vzájemná komunikace mezi touto osobou a příslušným státním orgánem. Argumentace stěžovatele, který se domnívá, že účinky doručení usnesení nemohly nastat, když se krajskému soudu nepodařilo mu toto rozhodnutí doručit proto, že neoznámil změnu své adresy (a to ani krajskému soudu, ani žalovanému), je proto v přímém rozporu se zmíněnými zvláštnostmi azylového řízení a již z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud nemůže námitce neúčinného doručení přisvědčit (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2004, sp. zn. 2 Azs 258/2004, publikované ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 801/2006). Přitom v této otázce zdejší soud přihlédl i k čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, která garantuje právo každého, aby jeho věc byla projednána bez zbytečných průtahů. Pro naplnění tohoto základního práva je totiž sice nezbytná především efektivní činnost soudu, zároveň však toto ustanovení klade určité požadavky též na účastníky řízení, kteří rychlosti soudního řízení mají napomáhat. Rovněž v tomto kontextu tak Nejvyšší správní soud spatřuje povinnost stěžovatele řádně hlásit místo svého pobytu, což v daném případě splněno nebylo.

Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost ve vztahu k námitce neúčinného doručení výzvy k odstranění vad stěžovatelova podání ze dne 21. 10. 2004, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Podle ustanovení § 60 odst. 3, § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí návrhu žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu